

In vitro-fertilisering som fotokonst

För första gången visas en hyllning till livets mirakel, hur ett barn blir till, som en fotoutställning. Docent Per Sundström, en pionjär inom utvecklingen av IVF-behandlingar i Sverige, presenterar sina egna fotografier på Villa Ingeborg.

Jag som ställer ut mina foton på humana ägg och spermier heter Per Sundström, legitimerad läkare, docent i gynekologi och obstetrik vid Lunds Universitet. Numera pensionär och bosatt med min familj i Skanör sedan 1976.

IVF, in vitro fertilisering - provrörsbefruktning, har varit mitt specialområde sedan dess introduktion i Sverige i slutet på 1970-talet.

Jag tillhörde teamet på Kvinnokliniken UMAS, under ledning av Professor Stig Kullander och Docent Percy Liedholm, där Sveriges andra IVF-barn föddes 1983. Efter det började jag arbeta på Sahlgrenska i Göteborg under ledning av Professor Lars Hamberger. Han skrev boken *Ett barn blir till* tillsammans med fotografen Lennart Nilsson. Lars var först i landet med "sitt" IVF-barn fött 1982. Båda klinikerna tillhör pionjerna bland IVF-kliniker i världen och de två svenska barnen var bland de 50-100 första födda IVF-barnen i världen. I dagsläget finns mer än 10 miljoner. Fyra till fem procent av alla

barn som föds i Sverige är IVF-barn, cirka ett till två barn i varje klass. IVF är allmänt vedertagen som den främsta metoden att behandla i stort sett alla former av barnlöshet.

2010 tilldelades IVF:s "fader" Professor Robert Edwards Nobelpriset i Medicin för sina banbrytande insatser i ämnet och för det första IVF-barnet i världen, Louise Brown, född 1978 vid kliniken i Bourne Hall, England.

Efter Kvinnokliniken var jag 1990 delaktig i starten av en privat IVF-avdelning på Curakliniken i Malmö tillsammans med docent Håkan Wramsby. Håkan flyttade vidare till IVF-enheten på Karolinska i Stockholm och efterföljdes på Cura av Docent Pia Saldeen. Vi har alla tre boenden i Skanör som därmed faktiskt är den IVF-läkartätaste orten per capita i Sverige.

Under min tid som ägare av IVF-avdelningen på Cura fram till 2007 föddes 3 500 IVF-barn motsvarande cirka 120 nya skolklasser. Några gånger per år möter jag någon förälder som tackar för fint resultat.

Mitt avhandlingsarbete 1979-1984 gjorde jag på Anatomiska institutionen i Uppsala under ledning av Professor Ove Nilsson, expert på elektronmikroskopi. Under den tiden tillkom mina bilder som ni nu kan se på Villa Ingeborgs väggar. Avhandlingen var den andra i världen inom human IVF.

"**Ta bilder som** även allmänheten kan ta del av" sa min professor. På kvällar och nätter hade jag tillgång till scanningelektronmikroskopet på egen hand och många unika bilder blev då tagna. Bilderna med ägg på livmoderslemhinnans yta är faktiskt så unika att liknande bilder inte finns tagna någon annanstans i världen.

Bilderna har publicerats i mer än hundra vetenskapliga och populärvetenskapliga tidskrifter över hela världen, men "på vägg" är det nu första gången de visas för en bredare publik. Utställningen pågår till och med den 30 april.

Per Sundström
rbittezz@yahoo.com